

Referanser:

Arkivsak: 23/03260-1

Kursutlysning EVU våren 2024

Sammendrag

Bispemøtet behandler saker knyttet til etter- og videreutdanning (EVU) på sine møter i oktober og februar. Bispemøtet skal på dette møtet vedta hvilke kurs som ønskes anbefalt utlyst med søknadsfrist til biskop 15. mars 2024.

Sakspapirene inneholder også et par orienteringer.

Forslag til vedtak

Foran søknadsfristen for EVU-søknader den 15. mars 2024 ønsker Bispemøtet særlig å prioritere søkere til følgende kurs:

- Prest og teolog i praksis (PTP) (VID) 5+5 stp.
- Pastoralklinisk utdanning (PKU) (MF) 20 stp.
- Arbeidsveilederutdanning (MF) 60 stp. over 6 semester
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene / blant ungdom (MF m. TF/VID) 10 stp.
- Det nye testamentet – språk, tekst og hermeneutikk (MF m.fl.) 10 stp. / eventuelt Kunsten å snekre en preken (avhengig av om kurs i NT blir klargjort i tide).
- Sannhet og forsoning som teologi og praksis, emne 2. (KUN-VID) 10 stp.

Saksorientering

Bakgrunn

Bispemøtet skal på møtet i oktober 2023 ta stilling til hvilke kurs som skal anbefales lyst ut våren 2024.

Til grunn for etter- og videreutdanning for prester i Den norske kirke ligger «Nasjonal kompetanseutviklingsplan for prester i Den norske kirke (2021 – 2025)» (BM 61/20). Langtidsplan for kursutlysninger inngår som en del av dette planverket. Langtidsplan tar

utgangspunkt i kjerneemner innenfor master i praktisk teologi og har som formål å tydeliggjøre omfang og frekvens på utlysninger i en gjentagende femårssyklus. Planen gir dermed en oversikt over hva som er planlagt av kommende kurs.

I Nasjonal kompetanseplan for prester i Den norske kirke har Bispemøtet gitt uttrykk for at det tilbys nasjonale kurs innenfor følgende emner:

- Sjelesorg (både PKU og andre sjelesorgkurs)
- Ledelse, administrasjon og økonomi
- Homiletikk
- Teologi og samfunn
- Spiritualitet/åndelig veiledning

Når Kompetanserådet og Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU) behandler kursutlysninger, ligger denne føringen til grunn for arbeidet med kursutvikling.

Under sammenstilles de siste vedtak som er gjort i Bispemøtet, SEU, Kompetanserådet og Nasjonalt fagråd for arbeidsveiledning knyttet til videre kursutlysninger innenfor EVU. SEU bes drøfte hvilke kurs som anbefales utlyst våren 2024.

Bispemøtet (BM) behandlet utlysning og langtidsplan av EVU kurs på sitt møte i februar 2023, og gjorde følgende vedtak (BM 5/23).

Vedtak:

Bispemøtet anbefaler at det arbeides videre med følgende kurs med sikte på utlysning våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp.
- PKU (MF), 20 stp.
- Den norske kirke og jødene (TF) 10 stp.
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene (samarbeid MF, VID og TF), tverrfaglig, samlingsbasert, 10 stp.
- Menighet og lokalsamfunn i endring (MF) 10 stp.

På lengre sikt ønsker Bispemøtet at det arbeides med kurs med følgende tema:

- Åndelig veiledning – kvalifisering av veiledere
- Dåpsteologi / sakraments teologi.
- Krisehåndtering. Hvordan organisere arbeidet rundt kriser – kriseledelse.
- Kirke i livssynsåpent lokalsamfunn – (utsettes til 2025 (TF)) prostibasert, 10 stp.
- Ledelse, roller og samspill

Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU) har drøftet langtidsplan for EVU og gjorde på sitt møte, den 16. juni 2023 følgende vedtak (SEU 12/23):

Vedtak:

Sentralt etterutdanningsutvalg anbefaler at det arbeides videre med følgende kurs med sikte på utlysning våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp.
- PKU (MF), 20 stp.
- Prest og teolog i praksis (TF), 10 stp.
- Den norske kirke og jødene (TF) 10 stp.
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene (samarbeid MF, VID og TF), tverrfaglig, samlingsbasert, 10 stp. SEU mener kurset bør innrettes som et kurs med fokus på sjelesorg og samtale med ungdom.

- Menighet og lokalsamfunn i endring (MF) 10 stp.

På lengre sikt anbefaler SEU at det i langtidsplanen arbeides videre med å utvikle kurs med tematikk:

- Åndelig veiledning – veilederutdanning i åndelig veiledning.
- Dåpsteologi / sakraments teologi.
- Krisehåndtering. Hvordan organisere arbeidet rundt kriser – kriseledelse.
- Kirke i livssynsåpent lokalsamfunn, prostibasert, 10 stp.
- Det nye testamentet, språk, tekst og hermeneutikk (MF regi, TF og VID) 10 stp. Kurset var satt opp for utlysning høsten 2023, men blir ikke utlyst da.

Nasjonalt fagråd for arbeidsveiledning (FABV) har i flere møter drøftet utlysning av en ny runde med Arbeidsveilederutdanning, sist på sitt møte i august 2023. Der ble det fattet følgende vedtak (FABV 12/23).

Vedtak:

Ifølge mandatet har Nasjonalt fagråd for ABV som en av sine oppgaver å initiere nye kurs i arbeidsveilederutdanning. Fagrådet har i samtaler med bispedømmenes AVU kontakter forståelse for at det fremdeles er behov for å utvide antall arbeidsveiledere i Den norske kirke. Fagrådet støtter derfor Bispemøtets vedtak at det arbeides videre med utlysning av et nytt kurs i Arbeidsveilederutdanning (AVU) våren 2024, og at det er MF som utlyser kurset denne gangen.

Dette forutsetter at bispedømmene og fellestrådene fortsatt vil tilby arbeidsveiledning (ABV) for sine ansatte.

Kompetanserådet drøftet utlysning av kurs innenfor EVU på sitt møte i august, og fattet følgende vedtak: Sak (K 16/23). Kurstilbud innen mastergradene våren 2024.

Vedtak:

Kompetanserådet anser 4-5 kursutlysninger i semesteret for å være et godt normalnivå.

Kompetanserådet anbefaler utlysning av følgende kurs våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp over 6 semester
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene/blant ungdom (MF i samarb m. TF og VID), 10 stp
- Prest og teolog i praksis (VID), 5+5 stp
- PKU/Pastoralklinisk utdanning (MF), 20 stp

MFs utfordres til å forsøke å få klart til utlysning våren-24 kurset Det nye testamentet, språk, tekst og hermeneutikk (MF m.fl., 10 stp) som var vedtatt utlyst høsten 2023, men som ikke var klart da. Alternativ lyses «Kunsten å snekre en preken» ut.

Disse kursene utsettes:

Menighet og lokalsamfunn i endring (MF), 10 stp

Den norske kirke og jødene (TF/HL-senteret), 10 stp trenger tid i forhold til «rigg» på kurs

Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU) drøftet kursutlysninger innenfor etter- og videreutdanning på sitt møte i september 2023, og vedtok å anbefale følgende kurs utlyst våren 2024 (SEU 17/23):

Vedtak:

SEU drøftet kursutlysninger innenfor EVU, og anbefaler følgende kurs utlyst våren 2024:

- Prest og teolog i praksis (PTP) (VID) 5+5 stp.
- Pastoralklinisk utdanning (PKU) (MF) 20 stp.
- Arbeidsveilederutdanning (MF) 60 stp. over 6 semester
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene / blant ungdom (MF m. TF/VID) 10 stp.
- Det nye testamentet – språk, tekst og hermeneutikk (MF m.fl.) 10 stp. / eventuelt Kunsten å snekre en preken (avhengig av om kurs i NT blir klargjort i tide).
- Sannhet og forsoning som teologi og praksis, emne 2. (KUN-VID) 10 stp.

Kursbeskrivelser

«**Arbeidsveilederutdanning (AVU)**» har ligget i «køen» for utlysning våren 2024 slik planverket har skissert. Nasjonalt fagråd for ABV støtter at dette lyses ut nå, og at det er MF som lyser ut. Både Bispemøtet og Nasjonalt fagråd for ABV har gitt uttrykk for at det kan utlyses et nytt kurs i AVU som overlapper kurset som nå pågår. Dette vil øke tilfanget av arbeidsveiledere i Den norske kirke.

«**Den norske kirke og jødene**» Bispemøtet og Mellomkirkelig råd arrangerte dette kurset for første gang over to dager våren 2022. Bispemøtet har tidligere gitt uttrykk for at kurset gjerne kan videreutvikles og etableres ved en utdanningsinstitusjon som et poenggivende kurs.

«**Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene**» er et tverrfaglig, samlingsbasert kurs med 10 studiepoeng. Et samarbeid mellom MF, VID og TF. SEU har tidligere (juni 2023) påpekt at kurset bør innrettes som et kurs med fokus på sjelesorg og samtale med ungdom. Kurset er klart til å utlyses.

«**Pastoralklinisk utdanning – PKU**» blir fast utlyst hvert semester etter tidligere vedtak. Samtidig er det å merke seg at, på tross av vedtatt utlysning høsten 2023, ble kurset ikke utlyst da det ikke lot seg gjøre å få veiledere.

«**Prest og teolog i praksis – PTP**» blir fast utlyst hvert vår-semester etter tidligere vedtak. Emnet Prest og teolog i praksis er et obligatorisk fellesemne i den erfaringsbaserte mastergraden i praktisk teologi (MPT), men har vist seg nyttig også for deltakere som ikke planlegger å gjennomføre en mastergrad. Prester, diakoner, kateketer og andre som kvalifiserer til opptak på MPT, kan søke opptak på emnet. Del 1 av emnet utgjør den avsluttende delen i «Innføringsprogram for nye prester» (5 stp.)

«**Det nye testamentet – språk, tekst og hermeneutikk**» som var vedtatt utlyst høsten 2023, ble ikke klart til utlysning dette semesteret, og må derfor utsettes. MF m.fl. kan utlyse kurset med 10 studiepoeng våren 2024.

«Sannhet og forsoning som teologi og praksis» KUN-VID

KUN – VID Tromsø, med støtte fra Kirkerådet har søkt om og fått midler fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) til en videreutvikling av en allerede eksisterende videreutdanning om fornorskning og forsoning for medarbeidere i Den norske kirke. KUN-VID er derfor i gang med å utvikle og desentralisere emnene og for å sende undervisere på samlinger over hele landet.

KUN-VID har gitt denne beskrivelsen av kursplanen:

«I prosjektsøknaden har vi forpliktet oss å rulle ut de nye emnene fortløpende fra våren 2024 med en utrullingsplan der vi gjennomfører emnene om våren i to av de nordlige bispedømmene, og samme emne med evt. endringer i to sørlige bispedømmer om høsten. Det handler om tre emner a 10 studiepoeng, som skal rulles ut på den måten i 2024 (emne1), 2025 (emne2) og 2026 (emne 3). Det vil være mulig å ta emnene enkeltvis, eller alle tre. I søknaden til HK-dir inngikk en forpliktelse på å utvikle gode arbeidsformer for desentralisering og regionalisering av emnet. Det betyr at emnene i første omgang vil ha en stamme av 30 t undervisning, fordelt på nettundervisning og én studiesamling på antageligvis 15 t undervisning. (pluss online-innleveringer og pensum). Hvor langt vi går med å regionalisere samlingene, vil avhenge av deltakertallet.

Vi vil gjerne begynne utrulling i Sør-Hålogaland og Nidaros, og har begynt en samtale om dette med stiftsdirektørene i begge bispedømmer. Dette fordi vi da fortsatt vil ha deltakere med førstehåndskunnskap til samiske og til dels kvenske spørsmål, noe som vi ikke kan regne med lengre sør. Det hjelper oss på vei med den videre faglige utviklingen.

Emnene har en bachelorgrad som opptakskrav (realkompetanseopptak vil være mulig). De har et teologisk tilsnitt, men vil også være interessant for andre kirkelige medarbeidere enn prester. Hvis vi får bestillingen tidsnok, vil vi også kunne tilrettelegge til en viss grad for brukergruppen. Vi ser for oss et antall deltakere mellom 10 og 20 personer, med et minstetall på 10 for at vi igangsetter utdanningen. I Nord-Hålogaland har man sørget for å ha minimum én deltaker per prosti i videreutdanningen som har vært. Det er kanskje en god modell for andre bispedømmer også.»

Oppstart for emne 1 er våren 2024 med desentraliserte samlinger i Bodø og Trondheim for de mer nordlige bispedømmene, og høsten 2024 med desentraliserte samlinger i Oslo og Bergen eller Stavanger for de mer sørlige bispedømmene.

Det kan være noe utfordrende å få en så stor rigg som KUN-VID her presenterer ved siden av det kurstilbudet som utvikles i det ordinære samarbeidet i Kompetansrådet og som drøftes i SEU og munner ut i Bispemøtets anbefalte kursutlysning. Dette kan påvirke søkningen til de kurs som blir anbefalt av Bispemøtet.

Samtidig er kurset «Sannhet og forsoning som teologi og praksis» tidligere anbefalt av Bispemøtet og vært gjennomført. Dette er en god mulighet for Den norske kirke å kvalifisere medarbeidere for å gjøre et bidrag i den kommende oppfølgingen av Sannhets- og forsoningskommisjonen.

I og med at emne 1 har oppstart allerede våren 2024 er ikke dette første emnet utlyst som anbefalt av Bispemøtet. Skal dette kurset anbefales av Bispemøtet, vil det bli kurssets emne 2 og 3 som er aktuelle. Kurssets kursdeler kan tas som enkeltstående emner.

Orienteringer

Teologidagene

Teologidagene 2024, 14. og 15. mars på MF Vitenskapelig høyskole.

Denne gangen er tema "Hva er forsoning?". «Ved ham ville Gud forsonne alt med seg selv» skriver Paulus om Kristus. Forsoning er et av de store ordene vi møter i teologien, kirken og samfunnet. Det har betydning ulike ting i ulike sammenhenger og til ulike tider. Hva betyr forsoning historisk og i dag – i enkeltmenneskers liv, i kirkelig sammenheng, i politikken, i møte med urett? Velkommen til to dager i Oslo med samtaler og diskusjoner om forsoning. Åpningsforedrag: Forsoning og vold. Finnes det ikke-voldelig forsoningsteologi? Prof. em. Paul Leer Salvesen

Les mer om teologidagene på Bispemøtets nettsider (ligger på forsiden kirken.no/bm) eller ved denne linken: [Teologidagene 2024](#).

Der er det nå åpnet for påmelding via påmeldingslink.

EVU i Luthersk Kirketidende

Luthersk Kirketidende nr. 11/2023 er et temanummer med tittel: «Kirkens etter- og videreutdanning – hva nå?»

Temanummeret tar for seg organiseringen av EVU i lys av ny kirkelig organisering. Denne utgavens leder innleder temanummeret slik:

For noen år siden kunne prester i alle deler av landet få tre måneders studiepermisjoner til faglig fordypning opptil flere ganger gjennom sin tjenestetid. For øvrige kirkeansatte har slike ordninger fremstått som en søt drøm. Nå har tilgangen på tid, penger og ansatte i kirken blitt mindre og behovet for felles læringstiltak større.

Lederne er blitt mer bevisste på muligheten til å lede gjennom det faglige. Utviklingen har fått følger for kompetansetiltak, studier og faglig fordypning. Mye som skjer, er bra. I fremtidens kirke bør kompetanseutvikling likevel handle om mer enn realisering av arbeidsgivers strategier, koordinerte tiltak og etablering av felles e-læringsplattformer.

Kirkemøtet vedtok nylig å opprettholde de to sporene for organiseringen av arbeidsgiveransvaret i Den norske kirke. Det betyr ikke at alt vil bli som før. Etter- og videreutdanning (EVU) er ett av områdene hvor det er ønskelig med mer samordning. Sist november arrangerte Bispemøtet en EVU-konferanse hvor behovene for mer tverrfaglighet satte dagsorden. I denne utgaven gir flere av bidragsyterne derfra interessante og konstruktive utdypninger med tanke på tverrfaglighet og samordning på feltet.

I temanummeret har disse skrevet artikler; Presteforeningen (v. fagsjef Per Kristian Aschim), Kirkerådet (v. dir. Ingrid Vad Nilsen og avd. dir. Jan Christian Kielland), Bispemøtet (v. gen. sekr. Elise Sandnes og teologisk rådgiver Thomas Berbom), KA (v. spes. rådgiver Eldbjørg Leinebø Ekre), KUFO (v. gen. sekr. Harald Skarsaune), Diakonforbundet (v. gen. sekr. Leiv Sigmund Hope), Kirkevergelaget (v. leder Bård Andreas Bårdsen).

Les temanummeret ved denne linken: [Luthersk Kirketidende nr. 11 2023](#).

Økonomiske/administrative konsekvenser

Skriv inn teksten her